

deling van psoriasis ermee toestaat, zal ze worden beschuldigd, het publiek niet te hebben beschermd tegen een zeer vergiftige stof. Als ze het verbiedt, zal ze ervan worden be-ticht, aan de dermatologen het enig effectieve middel tegen psoriasis te onthouden. Het gaat om methotrexaat, een stof die in 1959 werd aanvaard voor de behandeling van leu-kemie. In 1963 berichtte de producent over onderzoeken betreffende het gebruik ervan tegen psoriasis, maar meldde vervolgens dat er 71 verschillende ongewenste bijwerkingen waren waargenomen en dat er zelfs 25 sterfgevallen zijn ge-weest door behandeling van psoriasis-patiënten met dit mid-del. Daartegenover staat dat sommige dermatologen algehele genezing van psoriasis hebben waargenomen.

Venezuelaanse paarden-encephalitis. — Gedurende de laatste jaren is de „Venezuelan equine encephalomyelitis” bezig, via Mexico door te dringen naar de Verenigde Staten, waar de ziekte dit jaar in Texas 1800 paarden heeft aange-tast, terwijl van deze paarden 1269 zijn gestorven. Voor mensen is de ziekte minder gevaarlijk. Ze veroorzaakt ge-woonlijk bij de mens een griep-achtige aandoening, maar wel zijn er onder kinderen en bejaarden sterfgevallen ge-weest. De bestrijding is thans in volle gang en duizenden doses (experimenteel) vaccin zijn aan de paarden toegediend, terwijl in Texas en aangrenzende staten malathion is ver-neveld ten einde de virus-overdragende muskieten te doden. (*Med. World News*, 6 aug. bl. 4.)

Invloed van roken op de slokdarm. — Twee marine-artsen, DENNISH en CASTELL, hadden opgemerkt dat patiën-ten met een insufficiënte slokdarm-sphincter tijdens roken last krijgen van het zuur. Zij verklaarden dit door een reflux van maaginhoud via de deficiënte sphincter aan te nemen. Om deze veronderstelling te toetsen, besloten zij na te gaan, hoe een normale sphincter op roken reageert. Zij bepaalden bij zes gezonde vrijwilligers, allen gewoontroker, de druk in de lage slokdarmsphincter door middel van intubatie, 15 mi-nuten vóór en 20 minuten na het roken van twee sigaretten. De uitgangsdruk bedroeg $19,6 \pm 2,1$ mm kwik. Deze daalde gedurende het roken prompt en symptoombloos tot $11,4 \pm 2,2$ mm en steeg weer tot het uitgangsniveau zodra de laatste sigaret was opgerookt. Overeenkomstige bevindingen werden gedaan indien de proefpersonen een sigaar of een pijp rook-ten. (*New Engl. J. Med.*, 284, 1136.)

Congressen enz.

— 4th International Congress of Lymphology of the International Society of Lymphology, Tucson, Arizona (Verenigde Staten), 6-10 maart 1973. Inlichtingen: Dr. CH. WITTE, Dept. of Surgery, University of Arizona College of Medicine, Tucson, Arizona.

M. M. HILFMAN

BINNENLAND

Ziekenfonds en kostenvergoeding abortus. — Het Zie-kenfonds voor West-Friesland in Hoorn zal alle kosten moe-ten vergoeden die een bij dit fonds aangesloten vrouw heeft gemaakt voor een abortus op medische gronden. Het zie-kenfonds had geweigerd de rekeningen van de patiënte voor ziekenhuis, behandeling en verpleging te betalen.

De verplichting om wel te betalen is opgelegd door de Raad van Beroep van het Ziekenfondswezen in Alkmaar, bij welke instantie de vrouw de weigering van het zieken-fonds om de kosten te restitueren had voorgelegd.

De Raad van Beroep bleek niet gevoelig te zijn voor de

argumenten van het ziekenfonds dat niet tot vergoeding kon worden overgegaan omdat het hier een abortus betrof. De Raad van Beroep is uitgegaan van het feit dat de Zieken-fondsraad enige tijd geleden al heeft geadviseerd de kosten van een legale abortus wél te vergoeden.

De directeur van het ziekenfonds in Hoorn verklaarde ons vanochtend dat het bestuur van het fonds waarschijnlijk niet in beroep zal gaan bij de Centrale Raad van Beroep. „Wij hebben deze zaak beschouwd als een soort proefproces”. (*Parool*, 15 september.)

Geen „toelatingsstop” voor universiteiten. — Minister Jhr. Mr. M. L. DE BRAUW (Wetenschappen) heeft ingegrepen in de geïmproviseerde beperking van de toelating van eerste-jaarsstudenten bij het hoger onderwijs, zoals die in verschil-lende universiteitssteden al gaande is.

„De lotingen, wachtlijsten en andere maatregelen die ver-scheidene faculteiten en subfaculteiten de laatste tijd hebben afgekondigd om de overvloed van eerste-jaarsstudenten te keren, zijn onverenigbaar met de huidige wettelijke bepa-lingen en bovendien door het gebrek aan landelijke coördi-natie onbillijk ten opzichte van de individuele student”, schrijft de minister in een brief aan alle universiteiten en hogescholen.

Hij verzoekt deze instellingen met klem, er niet aan mee te werken dat er op een niet gecoördineerde en niet op de wet gebaseerde manier wordt vooruitgelopen op de aange-kondigde wettelijke voorzieningen.

De bewindsman wijst daarbij op de regeringsverklaring en het daarover gevoerde Kamerdebat. De regering heeft zich bij die gelegenheid op het standpunt gesteld, dat een beperking van de toeloop tot het wetenschappelijk onderwijs waarschijnlijk onvermijdelijk is, maar dat een dergelijke be-perking een wettelijke basis nodig heeft. (*Nieuws van de Dag*, 9 september.)

Tandarts en roken. — Het hoofdbestuur van de Neder-landse Maatschappij tot Bevordering der Tandheekunde heeft als zijn mening uitgesproken dat het roken, in het bij-zonder van sigaretten, schadelijk is voor de gezondheid. Het bestuur beveelt zijn leden aan, niet te roken, zeker niet tijdens de uitoefening van de praktijk. (*Nieuws van de Dag*, 18 sep-tember.)

Het opnemen van epilepsiepatiënten in bedrijven.

— De Nederlandse Federatie voor Epilepsiebestrijding wil bin-nen afzienbare tijd overleg plegen met werkgeversorganisa-ties om meer begrip te kweken voor epilepsiepatiënten. Werk-nemers die aan deze ziekte lijden kunnen — mits goed ge-reguleerd — zonder extra risico hun beroep uitoefenen. In Nederland zijn naar schatting 80.000 epilepsiepatiënten, van wie ongeveer een kwart in een of andere vorm maatschap-pelijke hulp nodig heeft.

Dit heeft Dr. J. H. BRUENS, de Nederlandse president van het internationale bureau voor epilepsiebestrijding dat deze week zijn vierde Europese symposium houdt, in het Ko-ninklijk Instituut voor de Tropen in Amsterdam verklaard. (*Nieuws van de Dag*, 8 september.)

Tachtig procent van de Friese vuilstortplaatsen is on-aanvaardbaar. — Tachtig procent van alle vuilstortplaat-sen in Friesland is vanuit een oogpunt van volksgezondheid onaanvaardbaar. Voorzieningen die gevaar en schade voor de gezondheid moeten voorkomen, ontbreken.

Dit staat te lezen in een rapport dat een door gedeputeerde staten van Friesland ingestelde commissie heeft uitgebracht.

De commissie komt tot de conclusie dat in Friesland zo spoedig mogelijk moet worden overgegaan tot de bouw van twee vuilverbrandingsinstallaties, nl. één in Leeuwarden en één in Heerenveen — voor de verwerking van het Friese huisvuil. Verder wordt gepleit voor de vorming van één vervoersorganisatie voor het transport van het huisvuil. (*De Tijd*, 11 september.)

Assistent-artsexamens. — De Faculteit der Geneeskunde van de Rijksuniversiteit te Utrecht heeft het volgende telegram aan de minister van volksgezondheid en milieuhygiëne te 's-Gravenhage verzonden: Het bestuur van de Faculteit der Geneeskunde van de Rijksuniversiteit te Utrecht deelt uwe Excellentie mede, dat op vrijdag 1 oktober 1971 de eerste assistent-artsexamens zullen worden afgenomen. Aangezien van ministeriële zijde het wetsontwerp, regelende de bevoegdheid van de assistent-arts, ondanks herhaald verzoek, pas na veel uitstel is ingediend, zullen de geslaagde examinandi, indien zij het zevende studiejaar gaan volgen, zonder bevoegdheid de geneeskunde moeten uitoefenen. Uitstel van hun tewerkstelling in het kader van hun opleiding is zowel wegens verlenging van de studieduur als met het oog op het huidige artsen-tekort onverantwoord. Het faculteitsbestuur mist de wettelijke mogelijkheden om hierin te voorzien. Het vraagt mitsdien van uwe Excellentie, per ommegaande te bevestigen dat u de verantwoordelijkheid voor deze situatie op u neemt, opdat assistent-artsen, hun opleiders en de faculteit hiervan gevrijwaard worden.

Congressen, vergaderingen, cursussen

— De *Vereniging van Nederlandse Maag-Darmartsen* (secretaris: mej. J. KREUNING, afd. gastro-enterologie Acad. Ziekenhuis te Leiden) zal op 23 oktober 1971, in samenwerking met de *Vlaamse Vereniging voor Gastro-Enterologie*, haar wetenschappelijke vergadering houden in het Eysingahuis, Rijnsburgerweg 100, Leiden. Aanvang 10.30 uur precies. Agenda: J. FEVERY, K. P. M. HEIRWEGH en J. DE GROOTE, Nieuwe aspecten van bilirubine-metabolisatie. — S. W. SCHALM, Een patiënt met hepatopathie en cyanose. — A. ELEWAUT, E. VONCKERS, L. DUJARDIN, M. VAN OUTRYVE en F. BARBIER, Radiologische afwijkingen na pyloro-plastiek en vagotomie. — C. W. KOCH, Echografie van de bovenbuik. — H. PENNOIT, J. VAN DEN BRANDE en F. BARBIER, Segmentaire pneumatoses cystoides van de dunne darm. — J. BURGHOUTS, M. MRAVUNAC, J. H. SCHUURMANS STEKHOVEN, P. H. M. SCHILLINGS en J. H. M. VAN TONGEREN, Collagene spruw: een aandoening met fatale afloop? — W. BLOQUAUX, Nieuwe techniek voor operatie van rectumprolaps. — J. D. HOLTZER en H. J. ENDEMAN, Invloed van leeftijd, geslacht en pathologie op de afmetingen van uitwendige galwegen.

— De *Werkgroep Dierpathologen* vergadert op dinsdag 12 oktober 1971. Het programma luidt als volgt: TH. A. M. KRUIP, Relatie tussen morfologie en functie van steroïdvormende organen. Een cytochemische en biochemische analyse van de steroïdsynthese in het ovarium van het schaap. — J. W. M. A. MULLINK, Ileitis bij de rat. — G. VAN STEENIS, Ooglaesies bij kuikeembryo's na infectie met het virus der aviaire encephalomyelitis.

Deze bijeenkomst zal worden gehouden in de vergaderzaal van het Rijks Instituut voor de Volksgezondheid, Sterrenbos 1, Utrecht, tel. 030-789111. De aanvang is gesteld op 19.30 uur. Vanaf 19.15 uur is er gelegenheid tot koffiedrinken.

— „*Noorse week*” te Groningen. Door de Rijksuniversiteit te Groningen wordt een „*Noorse week*” georganiseerd van 8 t.m. 12 november. In het kader daarvan vinden de volgende

bijeenkomsten plaats: Dinsdag 9 november (collegezaal Interne Kliniek, Academisch Ziekenhuis) te 20.00 uur: a. „*Epidemiology of cardiovascular diseases in Norway and Holland*”; b. „*Depression in Norway and Holland*”.

Woensdag 10 november (collegezaal Psychiatrie, Academisch Ziekenhuis) te 20.00 uur: „*Evaluation of Dutch (Groningen) medical education by Norwegian general practitioners*”.

Inlichtingen bij: C. J. DE GROOT, afd. Kindergeneeskunde, Academisch Ziekenhuis, Oostersingel 59, Groningen, tel.: 050-39123, en W. VERDENIUS, afd. Huisartsgeneeskunde, Ant. Deusinglaan 4, Groningen, tel.: 050-121289.

H. DE VOS

DOORLOPENDE AGENDA

1971

Oktober

- 1-2 te Arnhem, Ned. Ver. voor Fysiologie en Farmacologie, bl. 1168.
- 2 „ Amsterdam, Natuur- en Geneeskundig Congres, bl. 1583.
- 2 „ Amsterdam, Symposium De Seksualiteit van de gehandicapte mens (V.U.), bl. 1201.
- 6 „ Utrecht, Ned. Ver. v. Artsen voor Revalidatie en Fysische Geneesk.
- 7-9 „ Rotterdam, Ledencongres Maatschappij.
- 9 „ Amsterdam, Symposium Revascularisatie van het myocard (V.U.).
- 9 „ Amsterdam, Ned. Ver. voor Obstetrie en Gynaecologie, bl. 1583.
- 12 „ Utrecht, Werkgroep Dierpathologen, bl. 1668.
- 12 „ Amsterdam, A'dams Geneesk. Genootschap.
- 16 „ Utrecht, Ned. Ver. v. Artsen voor Longziekten en Tuberculose.
- 16 „ Amsterdam, Ned. Ver. voor Urologie.
- 16 „ Utrecht, Ned. Alg. Ziektkundige Vereniging.
- 16 „ Groningen, Ned. Ver. Psychiat. en Neurol. (afd. Neurologie).
- 16 „ Utrecht, Ned. Ver. Radiologie.
- 21 „ Tilburg, Stichting voor Biofysica, kringen „Stralingsfysica” en „Instrumentatie”.
- *22-23 „ Utrecht, Nat. Symposium Med. Informatica.
- 23 „ Amsterdam, Ned. Path.-Anat. Ver.
- 23 „ Amsterdam, Ver. Ned. Tijdschr. v. Geneesk.
- 23 „ Leiden, Ned. Ver. v. Dermatologen.
- 23 „ Leiden, Ver. Ned. Maag-darmartsen, te zamen met Vlaamse Ver. Gastro-enterologen, bl. 1668.
- 30 „ Utrecht, Longfunctiekring Stichting Biofysica, bl. 1583.
- 30 „ Groningen, Ned. Keel-neus-oorheelk. Ver.
- 30 „ Amsterdam, Ned. Ver. v. Artsen voor Revalidatie en Psychische Geneesk.
- 30 „ Amsterdam, Ned. Ver. v. Thoraxchirurgie.
- 30 „ Amsterdam, Ned. Anthropogenetische Vereniging.
- 30 „ Maastricht, Ned. Ver. voor plast. en reconstructieve Chirurgie.

November

- 3 te Utrecht, Ned. Ver. v. Artsen voor Revalidatie en Fysische Geneesk.
- 3-6 „ Amsterdam, Ned. Ver. Psychiat. en Neurol.
- 6-7 „ Haarlem, Genootschap voor Geschiedenis der Geneeskunde, Wiskunde en Natuurwetenschappen, bl. 1016.